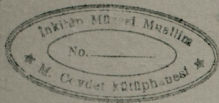

۲ اگستوس ۱۹۱۷

صافی : ۴

برنجی سہ

بکرمحمدی

علم ، صنعت و اخلاق دار الحقیقہ مجموعہ

یوقدر . یونك نه تخصیصی نهده هوسلمسی واردر . بونچون اولماسین ؟ یو یونك قلوب آت یاریشلیره ؟ طیاره جیلکله ؟ کوچوك قلوب اسپورله ، اوتوموبیل ایله نندن علاقه دار اولماسون ؟ بزم قبول ایستدیکمز اساس ، تعقیب ایستدیکمز غایه ، غرب مدینتده تورك حریفدر . آلمان ، انگلیز فرانسر مدینتی نه ایسه تورك مدینتی ده اودر . فقط آلمانی ، انگلیزی و فرانسیزی یکدیگرنندن تفریق ایدن ملی حرارتی اولدیی کی ، بزی ده آلردن تفریق ایدن کندی حرمنز اوله جقدر . بنده علیه غایه سی بجهول ، روحی یابانچی اولان شیمدیک قلوبله مقابل ، کندی حرمنزی تمیل ایدن یکی بر قلوب تأسیس ایتدی یز . اوزاده طوبانوب یکدیگرنیزی بییه طامعی یز ، اجتماعی حیایزه روح وجان ویرمل و یوسورتله ملی حرمنزی تعین و تعمیم ایتلی یز .

رفت مری

فکر خستگانه

آلمانیای کیمده طلبه . — حکومت طرفندن هر سنه اروپایه تحصیل کوندیرلمسی مناد اولان طلبه ، حرب دولایسیله اوج سنه در آلمانیایه ، آوستریایه و قسماً اسونجریمه کوندیریور . بو طلبه نك طرز تحصیل ایله ، کندیلرندن صورتله اغذاه ایدیله یله ییگی اکلار عامه بی جدی صورتده یعنی اولدوق اشغال ایدیور ، چونکه مملکتیز بو کندیلرین بر جوق شیلر بکلور .

صوك ایکی سنه طرفده کوندیریلن طلبه ایله ، اوله کوندورلمکده اولان طلبه آراستنده هم فرقلر واردر . اولای بر جوق سیلردن دولای ، کوندیریلن طلبه نك سنی نظردننه اقبور . اولاری اون طاوز یاشندن کوچوك کنتیجی کوندیرلر ایکن شیدی اون دوت اون بیش یاشنده چوجوقلر کوندیریور . ثانیاً ، صوك زمانلرده غایت مختلف مسلکله ، صندلره هوس ایدلمکده و وطبله نك اکثر بی فایده له ، تجارخانه لره الحاح کوندورلمکده در . ثالثاً ، غرب فرانسه هوس اوقدر آونمده که بویه بر بحران زماننده بیه کرک رسمی و کرک خصوصی تدبیر ایله کوندیریلن طلبه نك عددی بیکلره بالغ اولدی .

مملکتدن بیکلره چوجوغلک هیچ بر اصلوه ، اساسه ، برنامیلره استناد ایتدن لاعلی تعین اچنی مملکتلره کوندیرلمی ، استغبال اچون بکلیتاً یان فایده بی حائز اولما ییگی ، حتی مضرت قیجیلر ویرمه ییگی اچون یوسمهللی نه تدبیر ، دوشونمکه احتیاج واردر .

فکر سزه کوره ایلك اساس اولدوق ، لسه واقف اولیان طلبه بی کوندورمه یلدر . انتخاب ایدیلرلر آراستنده لسانه واقف اولالطر یوسه ، بونلر بر مکتبده خصوصی صفر آچیلدوق بر سنه طرفنده یالکیز تدریس ایدیلر و صوکره اعزام اولوغلدر و اچنی مملکتلرده لسان تحصیلده صحر ایدیله جك زمان انباشتمده ، صرف اولونه جق مصرفه یازوق اوله جی کی ، هیچ لسان بیلیادن چوجوقلر بر جوق متکانه و مهمانکده معروض قایلر . اوقویوب یازمه بی و بر درجه افاده صرامی اوکره ن طلبه ، لسان نقطه نظردن اوزاده بر قاچ آی اچنده تکمل ایدر ، واصل تحصیلنه باشل بیلیر .

ایکسجی و مهم شرط ، کوندیریله جك طلبه نك ملی تربیه سی اساس

اوله جق تحصیل کورمش اولمیلدر که بوده هیچ اولمازسه آلتی سنه نك ابتدائی مکتبلر نه ، مین ، اساس بر تحصیله ، واصل ، سلطان تحصیلنه متوقدر . بوادن اچنی مملکتلر نه کیدن طلبه کندی لسانی ، قواعد لسانییه سی ، ملی تاریخی ، جغرافیائی و ادبیاتی تام اولدوق کورمش و بو سورتله مملکتلر و ملتیه سالامه ، بر موبوطت حسن ایش اولمیلدر . عینی زمانده بو تحصیل انباشتمده چوجوقلر اون بیش و اوج آلتی یاشنه « وغرو واقعه تان کنتیجک بجمراتی ده ملی عیطارلی اچنده کیمیش بولورلر . ملت تربیه سی ورن و لسانی وادی و منما فلسفی تحصیل کوره من کنتیلر ، اچنی مملکتلرده کیمه بکلری بر قاچ سنه طرفنده ، مملکتلری . ملتلی ایچون غالب اولوق تهلکسته معروض قایلر .

اساساً ملی تحصیل کورمه من بر بر چورک بر دیر بر یابانچی بر عیبه ، یابانچی بر حرته آیلیمه ، و بالخاصه مملکتلرک طرز حیاتی طرز مدینتی ایله هیچ قابل قیاس اولیان بر سی ، معقولیت حیاتی ایچنه کیمیش ، ایدی ، شوق ، جباران ایدماسده بر موبیلر ، و خصوصده دقت و تیقظ ایله دارواقق اقتضای ایدر . هله طلبه نك منحصر آلیانه ، « چوق یاره قازاندریمچ ، مسلکله حاضر لانه لری ، اولری نه منفعت ، برست ، ماد یابانچی یارار ، حالوکه بزم ده ا زیاده ایدم آلیستلره ، شخصی ، فردی منفعتلری مله ندا ایدم جک معنوی ییگی عنصرله احتیاجز واردر . اک مادی مسلکله کیم کنتیلرک بیه بو معنوی تربیه آلتش بولونسی لازمدر . صرف فایده ، اعمالخانه تربیه و تحصیلده مضرت نه اینه بونده در .

هر حالده غربک بزه عرفانی یعنی تهقیرلی ، معلوماتی و اصولاری لازمدر . معنویات ، ده یوقلر ملنك مالی اولمیلدر .

طلبه نك ادارمی و تقنینی یکنظرده بسط کرون و فقط حقیقت حاله غایت مشکل اولور برستلدر . شدیدی فدا بیلیان تجربه لردن این نتیجه لر اله ایدیله ممتددر . طلبه نك اداره سی ملی بعضی خصوصی ذواته ، خصوصی جینلر ترک ایتک پک فائده ل اولور ، طلبه نك اعاشه سی ، ادارمی ، اولور بر منی یانسون و عالمه دائم حسن انتخاب ایدیله رک ، چوجوقلر شريك حق استراحتلری ، حق منفعتلری بعشاده شخصی ، مادی منفعتله فدا ایدیلور . بر منقشده بونون بو وطبله لری کورمه یور . منتقل ایچون دائم طلبه ایچنده کرمجک ، تحصیل طلبه احواله ، انبرازیه واقف و مرپیک ، مرشدلک خصائلی حائز ، مایه یور ذواته احتیاج واردر . منتقل یالکیز طلبه نك تحصیلاتی ، مادی احتیاجلری ، امتحانلرده ، درس لردکی درجه موفقیتلری مکتوبله اوکره نوپ ، تحریرات ایله مرکزه بیلر بر جک اداره ماولوری اولمالی ؛ کنتیلرک اخلاقی ، سبیه سی ، حیلری اداره یاده جک متفکرلر اولمیلدر . بو مسئله نك مختلف دفعه لر بی صیادی دوشدیکه موضوع بحث ایدم جک .

☆

نجمه اعیلیون کتابلر . — مشروطیتک اعلانندن بری ، بالخاصه حیرت مطبوعاتک ایلك سنه لرنده یو یونك برشوق و غلیان ایچنده نشر اولونان و صباح دوغوب آقشام باتان غنملر ، دلو دلو جموعه لر آراستنده ، بر جوق ده کتابلر ییقدی . باب عالی جاده سنده ک کتابلرک توزلر جامکالاری ، یایچیلرک انتخاب ایستدی دیوار اوستلری ، دکان اوکلری آتوق شولش قایلرله الاق ترین ایدن بو یو یونك اسدی کتابلر ، پک مودا حکمتی آلا ن اجتماعی علمله ، مهم فایده بخرمست . و اکثر بی ترجمه ایبلش ، بعضی یوده اصل ذواتک اسمی خلف ایدیلرک ترجمه طریقله تألیف ایدلندی . بوکی علمله صرافتی اولان بر جوق کنتیلر ، بو کتابلری اوقویورلر و بونلرین استفاده او میورلر . شهبه سین بونلر آراستنده اوقونغه لایق ، جدا کوزل لرنده واردر ؛ فقط بو کیلری استقنا تکمیل ایدیور . چونکه اکثریله و حد داننده